

แผนบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงาน
ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร.
(พ.ศ. 2566 - 2570)

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	บทนำ	
	๑) ความเป็นมา	๑
	๒) วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๒
	๓) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒	แนวคิด/แนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร	
	๑) แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการทุจริต	๓
	๒) ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๔
	๓) คำศัพท์/คำนิยาม ความเสี่ยงการทุจริต	๕
	๔) แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
	- กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013	
	- กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
	- กรอบตามมาตรฐาน COSO 2017 (COSO ERM 2017)	
	ISO 37001:2016 Anti-Bribery Management Systems : ABMS	
	๕) การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๑๑
บทที่ ๓	การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	
	๑) การดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	๑๓
	วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
	ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
	ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	
	ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
	ขั้นตอนที่ ๔ การรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
	๒) การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ของสำนักงาน กปร.	๑๕
	๑) ประเด็นความเสี่ยง	
	๒) การกำหนดเกณฑ์การประเมิน	
	๓) การประเมินความเสี่ยง	
	๔) การจัดทำรายงานและแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
	๓) แผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	๒๔

บทที่ ๔ การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

๑) การติดตามและรายงานผล

๒) การจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยง

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร. ที่ ๓๖/๒๕๖๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑) ความเป็นมา

การทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาร้ายแรงปัญหาหนึ่งในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม รูปแบบการทุจริตมีความหลากหลายและความซับซ้อนมากขึ้นในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ และเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index หรือ CPI) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ปรากฏว่าได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ เล็กน้อย ซึ่งได้ ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๔ ในภาพรวมคะแนนของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยอยู่ลำดับ ๔ รองจากสิงคโปร์ ๘๓ คะแนน มาเลเซีย ๔๗ คะแนน เวียดนาม ๔๒ คะแนน ส่วนอินโดนีเซียอยู่ในลำดับที่ ๕ ๓๔ คะแนน ในส่วนของเวียดนามมีคะแนนที่สูงขึ้น จึงเป็นเครื่องสะท้อนว่านักธุรกิจ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ที่ประเมินประเทศไทย ยังไม่เชื่อมั่นในการบริหารจัดการเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย และอาจหันไปลงทุนในประเทศที่มีค่าคะแนน CPI สูงกว่าไทย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยพัฒนาเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems : CRMS และประยุกต์ใช้ ISO 37001 (Anti-Bribery Management Systems (ABMS) ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักลงทุนต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น ประกอบกับให้หน่วยงานภาครัฐใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่องค์กรใสสะอาด ตามการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) สำนักงาน กปร. จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร. (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อป้องกันความเสี่ยง และสร้างมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งมีลักษณะการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยง การทุจริตหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ หน่วยงานภาครัฐ จึงกำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) เพื่อการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยใช้เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มีมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร.

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และทราบจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของ เจ้าหน้าที่

๓) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต รวมทั้งทราบประเด็นความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริตใน การปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๒. มีมาตรการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต ช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

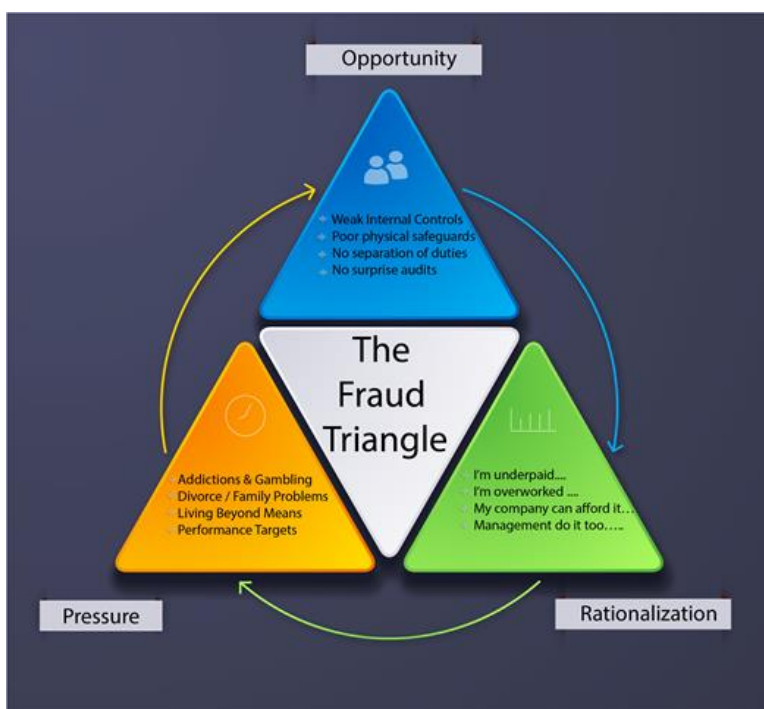
บทที่ ๒

แนวคิด/แนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร

การขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามบทบาทและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป กำหนดให้เป็นการประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems : CRMS) ซึ่งเป็นระบบที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ตามแนวทางของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO 2013 , COSO 2017 Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance และ ISO 37001 : 2016 Anti-Bribery Management Systems รวมทั้งมีการดำเนินการตามแนวทางของ PDCA (Plan – Do – Check - Act) หรือ วางแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ - ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑. แนวคิด ทฤษฎีว่าด้วยการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure/Incentive) โอกาสต่างๆ จุดอ่อนของระบบ (Opportunity) และการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ (Rationalization) ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี (Triangle Fraud ของ Dr.Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other’s People Money

Triangel Fraud	Four-sided Diamond Fraud	GONE Theory
<i>Dr.Ronald R.Cressey (1940)</i>	<i>David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (2004)</i>	<i>Leonard J.Brook (2004)</i>
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔. E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย เปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน และแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน
Incentive / Motive	แรงจูงใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถที่ทำได้ ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวเอง ผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติชอบและทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผลเข้าข้างตัวเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้โดยไม่คิดว่าผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิด ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมี
Need	ความต้องการ อยากได้ ความจำเป็นที่ต้องใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งเพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวังว่าสิ่งที่ตนเองกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

๒. ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กรอบแนวคิดการพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management : CRM ดังตาราง

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านต่างๆ Corruption Risk Management : CRM		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘
ด้านที่ ๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) คืออำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับ การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ -ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรร งบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง เฉพาะส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ

๓. คำศัพท์/คำนิยามเกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริต

คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติ มิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๔. แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม กำกับ และป้องกันโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้นในองค์กร จึงต้องมีการขับเคลื่อนฯ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระดับองค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด

การประเมินความเสี่ยง ตามกรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) มี ๒ แบบ คือ COSO 2013 internal Control และ COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง

๑) กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต**
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง สอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้เพื่อลดความเสี่ยง หรือให้ข้อมูลเบาะแสดแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่ความเสี่ยงต่อการกระทำผิด
ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปแล้วมีความเสี่ยงต่อการทุจริต ต้องหลีกเลี่ยง ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ คาดการณ์ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๓) กรอบตามมาตรฐาน COSO 2017 (COSO ERM 2017)

COSO 2017 Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement)

๓.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT

20 key principles within each of the five components

Governance & Culture	Strategy & Objective-Setting	Performance	Review & Revision	Information, Communication, & Reporting
1. Exercises Board Risk Oversight	6. Analyzes Business Context	10. Identifies Risk	15. Assesses Substantial Change	18. Leverages Information and Technology
2. Establishes Operating Structures	7. Defines Risk Appetite	11. Assesses Severity of Risk	16. Reviews Risk and Performance	19. Communicates Risk Information
3. Defines Desired Culture	8. Evaluates Alternative Strategies	12. Prioritizes Risks	17. Pursues improvement in Enterprise Risk Management	20. Reports on Risk, Culture, and Performance
4. Demonstrates Commitment to Core Values	9. Formulates Business Objectives	13. Implements Risk Responses		
5. Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals		14. Develops Portfolio View		

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร)

ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทขององค์กร การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการระดับความเสี่ยง และการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

๓.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กร หรือ ERM เป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญ ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วนๆ หรือฝ่ายๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๓.๓) ISO 37001 : 2016 Anti - Bribery Management Systems : ABMS ความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน (Bribery Risk)

ISO 37001 มาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO 37001 STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ

- ๖. Planning การวางแผน
- ๗. Support การสนับสนุน
- ๘. Operation การทำงาน
- ๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ๑๐. Improvement การปรับปรุง

การดำเนินการโครงการลงทุนที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง อาจมีความเสี่ยงเรื่องการรับของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใด อาจมีความเสี่ยงเป็นการรับสินบน

Bribery สินบน ISO 37001 ได้ให้ความหมายสินบนว่า หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับการเรียกร้อยผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

Gifts ของขวัญ ISO 37001 ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาค และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคือ สินบน”

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests : COI)

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ ที่บุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบ และส่งผลต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำอาจเกิดขึ้นแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา มีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่จำกัดเฉพาะในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สิน แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ส่งผลให้บุคคลขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากเห็นผลประโยชน์สำคัญ

ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ตามระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS) แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ (Scale) ดังนี้

ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS)	
Excellent : E (ระดับดีเยี่ยม)	สูงกว่า ๘๐ คะแนน
Good : G (ระดับดี)	ระหว่าง ๖๑-๗๙ คะแนน)
Pass : P (ผ่าน) ระดับพอใช้	ระหว่าง ๕๐-๖๐ คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk-Assessments)

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- ความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้น ๆ การเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผน

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคคลในการปฏิบัติงาน

๔) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk : C) หรือ (Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

- สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง เกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นกระบวนการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ
๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมและจริยธรรม
๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

บทที่ ๓

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร. (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการทุจริตที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงาน กปร. ในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงด้านต่างๆ มาวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการทุจริตที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต หรือ ปิดโอกาสการทุจริตทั้งทางตรงและทางอ้อม และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพุดติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยครั้งอีกด้วย

๑. การดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร.

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนสำคัญ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงาน กปร. กำหนดเกณฑ์ สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม การวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบ ดังนี้

โอกาสที่จะเกิดขึ้น (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
ผลกระทบ (Impact) หมายถึง การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสียหายนั้น โดยแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่ตัวเงิน

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ควรอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดชัดเจน

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) เพื่อนำมาจัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ชื่อ ภาระงาน/โครงการ.....					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จัดทำมาตรการ วิธีการ หรือแนวทาง และนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อลดโอกาสการเกิดทุจริตตามมาตรการควบคุมความเสี่ยงซึ่งมีหลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับบริบทที่แตกต่าง ความคุ้มค่า ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ (มีการประเมินว่าอยู่ในระดับ ดี พอใช้ ปานกลาง)

ระดับ	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้ความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ แม้จะไม่ทำให้เกิดความเสียหายจากความเสียหาย แต่ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
ปานกลาง	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับ เนื่องจากขาดประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต					
ชื่อ ภาระงาน/โครงการ.....					
ที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ชื่อความเสี่ยงการทุจริต (ขั้นตอนการดำเนินงานที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงการทุจริต) (ระดับปานกลาง – ระดับสูงมาก)		ระดับความเสี่ยง.....		

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....		
ที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ
๑.	ชื่อความเสี่ยงการทุจริต..... (ขั้นตอนการดำเนินงานที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงการทุจริต)	ระดับความเสี่ยง.....

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ของสำนักงาน กปร.

ประเด็นความเสี่ยงฯ Risk Identify
๑. ระบบในการวิเคราะห์โครงการฯ มีโอกาส/ช่องทางที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
๒. การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบฯ
๓. การแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลทางราชการหรือการรับของขวัญ/เงินบริจาค/รับสินบน/สินน้ำใจ จากผู้ขาย/ผู้ที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อหวังผลตอบแทน
๔. กระบวนการจัดซื้อ - จัดจ้าง มีโอกาสไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตโดยตรง และการทุจริตที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน ตามแนวทางของ COSO สำนักงาน กปร. ได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์จากประเด็นความเสี่ยงฯ ดังกล่าวข้างต้น และนำมากำหนดเกณฑ์การประเมินที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการทุจริตที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงาน กปร. ดังนี้

๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์ในการพิจารณาระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยงทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาส	คำอธิบายเชิงคุณภาพ	คำอธิบายเชิงปริมาณ
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกครั้ง	๑ เดือน ต่อครั้ง หรือมากกว่า
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	๑-๖ เดือน ต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้างนานๆ ครั้ง	๑ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย	๒-๓ ปี ต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก	มากกว่า ๓ ปี ต่อครั้ง

๒) ผลกระทบ/ความรุนแรง (IMPACT : I / SEVERITY : S)

๒.๑) ผลกระทบเชิงปริมาณ ด้านการเงิน มูลค่าความเสียหายที่คิดเป็นจำนวนเงิน

ระดับ	ความรุนแรง	รายละเอียด
๕	สูงมาก	ผลกระทบต่อสายงาน คิดเป็นมูลค่าความเสียหายมากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	ผลกระทบต่อสายงาน คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ๒๐๐,๐๐๑ - ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	ผลกระทบต่อสายงาน คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ผลกระทบต่อสายงาน คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ผลกระทบต่อสายงาน คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.๒) ผลกระทบเชิงคุณภาพ ด้านภาพลักษณ์ และชื่อเสียง

ระดับ	ความรุนแรง	รายละเอียด
๕	สูงมาก	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียงมากกว่า ๑ ปี
๔	สูง	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียงมากกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียงมากกว่า ๓ เดือน แต่ไม่เกิน ๖ เดือน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียง ๑ - ๓ เดือน
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียง น้อยกว่า ๑ เดือน

๒.๓) ผลกระทบเชิงคุณภาพ ด้านการปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

ระดับ	ความรุนแรง	รายละเอียด
๕	สูงมาก	การฟ้องร้องดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ รวมถึงการฟ้องร้องที่เกิดการรวมตัวของผู้ที่ได้รับความเสียหาย
๔	สูง	การฝ่าฝืนกฎ ข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการดำเนินคดีและ/หรือเรียกร้องค่าเสียหายหากเป็นไปได้
๓	ปานกลาง	การฝ่าฝืนกฎ ข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการสอบสวนหรือรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒	น้อย	การฝ่าฝืนกฎ ข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการสอบสวนหรือรายงานภายในองค์กร
๑	น้อยมาก	การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

๒.๔) เกณฑ์ในการพิจารณาธงทางวินัยตามระดับของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	ธงทางวินัย
๕	สูงมาก	ธงทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ธงทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ธงทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ธงทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ธงทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์

๓) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง ดังนี้

	โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง	×	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	=	ระดับคะแนน ความเสี่ยง
ตัวอย่าง	(๒)	×	(๓)	=	(๖)

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับ ความเสี่ยง	ช่วงคะแนน ระดับความเสี่ยง	การแสดงผล	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕ - ๒๕		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	สูง	๙ - ๑๔		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔ - ๘		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการ ควบคุม ป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง เคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับ ไม่ได้
๑	ต่ำ	๑ - ๓		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการ ควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงาน กปร.

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยง ในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง	ระดับความ เสี่ยง
๑.	ระบบในการวิเคราะห์โครงการ มีโอกาสดำเนินการที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริต	๓	๒	๖	ปานกลาง
๒.	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบฯ	๒	๓	๖	ปานกลาง
๓.	การแสวงหาประโยชน์จาก ข้อมูลทางราชการหรือการรับ ของขวัญ/เงินบริจาค/สินบน/ สินน้ำใจ จากผู้ขาย/ ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนได้ส่วน เสีย เพื่อหวังผลตอบแทน	๒	๓	๖	ปานกลาง
๔.	กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง มี โอกาสไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ	๒	๓	๖	ปานกลาง

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

● สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
● สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
● สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
● สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ผลกระทบของความเสี่ยง	๕					
	๔					
	๓		ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔			
	๒			ข้อ ๑		
	๑					
		๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง						

ระดับความเสี่ยง			
ยอมรับได้		ยอมรับไม่ได้	
ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

จากตารางการวิเคราะห์ สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและทุจริตที่เกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ความเสี่ยงระดับปานกลาง
<p>คือเหตุการณ์ที่ยอมรับความเสี่ยงได้ ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ ในส่วนของ สำนักงาน กปร. ปัจจัยความเสี่ยงระดับปานกลาง คือ</p>
<p>๑. ระบบในการวิเคราะห์โครงการมีโอกาส/ช่องทางที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ปรับปรุงคู่มือ “การวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ให้ทันสมัย รวมทั้งใช้คู่มือ “การวิเคราะห์โครงการ” ในการวิเคราะห์ เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจ ๒) พัฒนาองค์ความรู้ในการวิเคราะห์โครงการ เพื่อลดความเสี่ยงทุจริตในการวิเคราะห์โครงการฯ ภายใต้อำนาจคุณธรรม และความโปร่งใส ๓) สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังทางจริยธรรมให้กับบุคลากรของสำนักงาน กปร.
<p>๒. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบ มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒) สร้างจิตสำนึกที่ดี ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรของสำนักงาน กปร. ๓) สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลังและเจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. ให้ความเข้าใจในเรื่องกฎ ระเบียบ ฯลฯ อย่างถ่องแท้

๓. การแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลทางราชการหรือการรับของขวัญ/เงินบริจาค/สินบน/สินน้ำใจ จากผู้ขาย/ผู้ที่เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง คือ

- ๑) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การไม่รับของขวัญ/สินน้ำใจ ปิดประกาศ ไว้ในจุดที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งชี้แจงกับผู้รับจ้าง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจว่าจะไม่มีการรับสินน้ำใจ
- ๒) กำหนดมาตรการ “สำนักงาน กปร.” ไม่รับของขวัญ/สินน้ำใจไม่ว่ากรณีใดๆ โดยมีประกาศสำนักงาน กปร. เรื่อง นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัล (No Gift Policy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชา ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
- ๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประกาศ สำนักงาน กปร. เรื่องนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัล (No Gift Policy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชา ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ปิดประกาศไว้ในจุดที่มีความเสี่ยง
- ๔) เปิดพื้นที่ให้ผู้พบเห็นแจ้งเบาะแสได้โดยไม่เปิดเผยตัวตนผู้แจ้ง และมีกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๔. กระบวนการจัดซื้อ - จัดจ้าง มีโอกาสไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ

มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง คือ

- ๑) มีการสื่อสารระเบียบพัสดุให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบโดยทั่วกันและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- ๒) มีการจัดทำหนังสือรับรองกับความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนองานในการจัดซื้อ - จัดจ้าง (ทั้งเจ้าหน้าที่พัสดุ กรรมการจัดซื้อ - จัดจ้าง และกรรมการตรวจรับ)
- ๓) ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อ - จัดจ้าง อย่างเคร่งครัด
- ๔) มีการจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อ - จัดจ้าง เสนอผู้บริหารและเผยแพร่ในเว็บไซต์และช่องทางต่างๆ ของ สำนักงาน กปร.
- ๕) จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้ครอบคลุมทุกหมวดการใช้จ่ายจริง

สำนักงาน กปร ได้นำประเด็นความเสี่ยง พร้อมมาตรการจัดการความเสี่ยงมาจัดทำเป็น (ร่าง) แผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร. (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรการเพื่อดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) การจัดทำรายงานและแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม ซึ่งผู้รับผิดชอบในแต่ละหัวข้อประเด็นความเสี่ยง จำเป็นต้องรายงานสถานการณ์แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ดำเนินการในการจัดการความเสี่ยง

การรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. ได้กำหนดรอบการรายงานไว้ ๒ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน **จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖** ตามแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยนำเข้าข้อมูลในระบบกำกับติดตามการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แนบรายละเอียดประมาณการงบประมาณแต่ละรายการของโครงการตามแบบรายงาน ในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือ ไฟล์ MS Excel พร้อมรายงานรอบที่ ๑ ทุกโครงการ

รายงานรอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายใน ๑ เมษายน ๒๕๖๖)

แบบรายงานที่ ๑ แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานที่ ๒ แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานที่ ๓ แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานที่ ๔ แบบรายงานประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง (เฉพาะโครงการ)

๑) แบบรายงานการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาสที่จะเกิดขึ้น (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
ผลกระทบ (Impact) หมายถึง การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

เกณฑ์	โอกาส (Likelihood)				
	๑	๒	๓	๔	๕
ความหมาย					

เกณฑ์	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
ความหมาย					

๒) แบบรายงานการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score

๓) แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต					
ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....					
ที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ชื่อความเสี่ยงการทุจริต.....(ขั้นตอนการดำเนินงานที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงการทุจริต) (ระดับปานกลาง - ระดับสูงมาก)		ระดับความเสี่ยง.....		

รอบที่ ๒ รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ตามแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบกำกับติดตามการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอิเล็กทรอนิกส์

รายงานรอบที่ ๒ ผลการจัดการความเสี่ยง (ภายใน ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖)

แบบรายงานที่ ๕ แบบรายงานผลการดำเนินการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานที่ ๖ แบบรายงานการติดตามสถานะแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๔) แบบรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ชื่อ กระบวนการ/โครงการ.....		
ที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ
๑.	ชื่อความเสี่ยงการทุจริต.....(ขั้นตอนการดำเนินงานที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงการทุจริต)	ระดับความเสี่ยง.....

๕) แบบรายงานการติดตามสถานะแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานการตรวจสอบ ของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

รายงานรอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายใน ๑ เมษายน ๒๕๖๖)

รายงานรอบที่ ๒ ผลการจัดการความเสี่ยง (ภายใน ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖)

ศปท. กระทรวง	ชื่อหน่วยงาน	การอนุมัติของผู้บริหาร	การเผยแพร่ในเว็บไซต์ หน่วยงาน	Link เผยแพร่
ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ	

แผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน กปร. ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ																				ผู้รับผิดชอบ
					พ.ศ. ๒๕๖๖				พ.ศ. ๒๕๖๗				พ.ศ. ๒๕๖๘				พ.ศ. ๒๕๖๙				พ.ศ. ๒๕๗๐				
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	
๑.ระบบในการ วิเคราะห์โครงการ มีโอกาสดำเนินการ ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต	๓	๒	ปาน กลาง	๑.ปรับปรุงคู่มือ “ การวิเคราะห์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้ทันสมัย รวมทั้งใช้คู่มือ “ การ วิเคราะห์โครงการ ” ในการวิเคราะห์ เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจ																	กผย.(หลัก) กปค.๑-๕				
				๒. พัฒนางค์ความรู้ในการวิเคราะห์ โครงการ เพื่อลดความเสี่ยงทุจริตใน การวิเคราะห์โครงการฯ ภายใต้อำนาจ คุณธรรม และความโปร่งใส																	กผย.(หลัก) กปค.๑-๕				
				๓. สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังจริยธรรม ให้กับบุคลากรของ สำนักงาน กปร.																	ศปท.				

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ																				ผู้รับผิดชอบ
					พ.ศ. ๒๕๖๖				พ.ศ. ๒๕๖๗				พ.ศ. ๒๕๖๘				พ.ศ. ๒๕๖๙				พ.ศ. ๒๕๗๐				
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	
๒.การเบิกจ่าย งบประมาณ ไม่ ถูกต้องตาม กฎระเบียบฯ	๒	๓	ปาน กลาง	๑. ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรใน สังกัดปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่าง เคร่งครัด																	สลก.(กบง.) (หลัก)				
				๒. สร้างจิตสำนึกที่ดี ปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร ของสำนักงาน กปร.																	ศปท.(หลัก) ทุกสำนัก/ กอง/ศูนย์/ กลุ่ม				
				๓. สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงินการคลังและเจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. มีความเข้าใจในเรื่อง กฎระเบียบอย่างถ่องแท้																	สลก.(กบง.) ศสท.				
๓.การแสวงหา ประโยชน์จาก ข้อมูลทางราชการ หรือการรับ ของขวัญ/เงิน บริจาค/สินบน/ สินน้ำใจจาก ผู้รับจ้าง/ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	๒	๓	ปาน กลาง	๑.จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การไม่รับ ของขวัญ/สินน้ำใจ ปิดประกาศ ไว้ใน จุดที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อประชา สัมพันธ์ พร้อมทั้งชี้แจงกับผู้รับจ้าง /ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจว่าจะไม่มี การรับสินน้ำใจ																	ศปท.(หลัก) ทุกสำนัก/ กอง/ศูนย์/ กลุ่ม				

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ															ผู้รับผิดชอบ					
					พ.ศ. ๒๕๖๖				พ.ศ. ๒๕๖๗				พ.ศ. ๒๕๖๘				พ.ศ. ๒๕๖๙				พ.ศ. ๒๕๗๐				
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓		๔	๑	๒	๓	๔
				๒. กำหนดมาตรการ “สำนักงาน กปร.” ไม่รับของขวัญ/สินน้ำใจ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ โดยมีประกาศ สำนักงาน กปร. เรื่อง นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัล (No Gift Policy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชา ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.																					ศปท.
			๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประกาศ สำนักงาน กปร. เรื่องนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัล (No Gift Policy) ในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชา ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ปิดประกาศไว้ในจุดที่มีความเสี่ยง																						
			๔. เปิดพื้นที่ให้ผู้พบเห็นแจ้งเบาะแสได้โดยไม่เปิดเผยตัวตนผู้แจ้ง และมีกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น																						

บทที่ ๔

การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

๑. การติดตามและรายงานผล

ภายหลังจากสำนักงาน กปร. ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและมีการดำเนินการตามแผน รวมทั้ง มีการรายงานและติดตามผลแบ่ง เป็น ๒ ช่วง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการแล้วว่า บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานใช้วิธีสอบถามว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามเสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริตทราบ การติดตามผลมี ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงตามปีงบประมาณ

๑.๒ การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติ (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน หากพบว่าปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ให้หน่วยงานกำหนดมาตรการ/กิจกรรมรองรับหรือควบคุมความเสี่ยง ถ้าเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้งบประมาณมากเกินไปหน่วยงานนั้นสามารถดำเนินการได้ทันที และให้รายงานกรณีที่พบความเสี่ยงใหม่ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรมที่กำหนด หากเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณมากกว่าหน่วยงานจะบริหารจัดการได้ ให้รายงานต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร. เพื่อแจ้งให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต พิจารณาหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยงต่อไป

๒. การจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ประจำปีงบประมาณ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตประจำปี โดยประมวลผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม รับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรการที่ระบุในแผนบริหารความเสี่ยงฯ และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการบริหารความเสี่ยงภายในเวลาที่กำหนด

.....

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่ ๗๖ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร.

.....

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ที่ ๒๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง สำนักงาน กปร. เพื่อดำเนินการในเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายที่กำหนด นั้น

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งมีประกาศกระทรวง การคลัง ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติ ประกอบกับ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้ง ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ โดยให้มีการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ จึงขอยกเลิกคำสั่งสำนักงาน กปร. ที่ ๒๘/๒๕๖๓ และ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร. โดยมีองค์ประกอบและ อำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑) เลขานุการ กปร.	ที่ปรึกษา
๒) รองเลขานุการ กปร. (กำกับดูแลสายงานบริหาร)	ประธานกรรมการ
๓) ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา	รองประธานกรรมการ
๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ	กรรมการ
๕) ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์	กรรมการ
๖) ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	กรรมการ
๗) ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ	กรรมการ
๘) ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล	กรรมการ
๙) ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์	กรรมการ
๑๐) ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑	กรรมการ
๑๒) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒	กรรมการ
๑๓) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓	กรรมการ

/ ๑๔) ผู้อำนวยการ...

๑๔) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔	กรรมการ
๑๕) ผู้อำนวยการกำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริหาร และคุณธรรม	กรรมการ
๑๖) ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ	กรรมการ
๑๗) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายพิเศษ	กรรมการ
๑๘) ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑๙) ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	กรรมการและเลขานุการร่วม
๒๐) เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑) เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยง และความเสี่ยงการทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์การปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ในการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ด้วยการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร.
- ๓) ติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร. พร้อมจัดทำรายงานผลตามแผน
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน กปร.
- ๕) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายลลิต ถนนมสิงห์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ